

En ufattelig svikt

Hvilket land kan tenkes å sende sine soldater i krigen uten å holde regning på hvor mange som blir skadet?

Det ufattelige svaret er altså Norge. Forsvarets egen oversikt forteller at to soldater er blitt alvorlig såret i strid i Afghanistan. VGs undersøkelser viser imidlertid at minst åtte soldater er blitt alvorlig skadet i kamphandlinger. Tre av soldatene som sågar har fått krigsmedaljen «Såret i strid», har Forsvaret prestert å glemme i sine registre.

Alle vet at det er store omkostninger forbundet med å delta i krig, eller krigslignende operasjoner, som våre folkevalgte foretrekker å kalle Afghanistan-engasjementet. De største

omkostningene er tap av eller skader på menneskeliv. Det er en skam at landets militære og politiske ledelse ikke klarer å føre regnskap over krigens reelle menneskelige kostnader.

Den minste bedrift i Norge er pålagt å registrere og varsle om dødsfall og alvorlige skader i forbindelse med arbeidsulykker. At den store arbeidsgiveren Forsvaret ikke har et tilfredsstillende opplegg for å registrere skader, er nesten ikke til å tro. I forsvarsarbeid, som vi må anta medfører større risiko for arbeidsskader enn i de fleste andre yrker, burde det være spesielt viktig å ha skikkelige rutiner for rapportering og registrering av arbeidsrelaterte skader og sykdom.

Det er nødvendig med gode systemer for skaderegistrering

Oppsummert

Mangler

1 VG har avdekket alvorlige mangler i Forsvarets oversikt over skadde i Afghanistan.

Utrolig

2 At en risikobasert virksomhet ikke har skikkelige rutiner for å registrere og varsle om arbeidsrelaterte skader og sykdom, er utrolig.

Krigens pris

3 Et resultat av den manglende oversikten er at krigens kostnader blir underrapportert.

dersom en ønsker å redusere risikoen ved utførelsen av soldatenes arbeid i Afghanistan. At dette ikke har vært vektlagt av Forsvaret er rett og slett respektløst overfor soldater som sendes ut på farefulle oppdrag hver eneste dag.

Et annet resultat av den manglende oversikten er at krigens egentlige kostnad blir underrapportert. Enkelte har hevdet at Forsvaret og Forsvarsdepartementet bevisst har holdt skader skjult for å «pynte» på krigsregnskapet.

Det er vanskelig å tro at manglene skyldes et forsvarspolitisk komplott. Men Forsvarets skjødesløshet kvalifiserer i seg selv til en kraftig degradering av de ansvarlige.

SAGT

av andre

Erling Kagge: Litt seriemorder, litt gravid. FOTO: SCANPIX

Eventyrer I

* «Jeg er litt som seriemorderen, jeg synes det er like morsomt hver gang. Med ekspedisjoner så tror jeg det er litt som med jenter som føder barn. Rett etterpå vil de ikke ha flere, men når det går litt tid, så vil de ha flere likevel.»

Eventyrer Erling Kagge til VG, etter å ha kryssset New York gjennom kloakken.

Eventyrer II

* «Enten er det motorentusiaster som har fått tilbud på billige, brukte kjøretøyer, og så er det drømmen om å få disse til å brumme omkring på Mjøsa som lokker. Eller så er det snakk om såkalte «gründere», som ikke er gründere i ordets rette forstand, men en slags eventyrere, gode til å sette sugerør ned i offentlige pengekasser. Slik får de tida til å gå.»

Leserbrev i Oppland Arbeiderblad, som er kritisk til planene om luftputebåt på Mjøsa.

Eventyrer III

* «De ser kanskje enkle og ensarta ut, men under overflaten (!) skjuler det seg både bøller og pysser, eventyrere og feiginger blant ørrettyngelen.»

Norges Jeger- og Fiskerforbund rapporterer om siste nytt fra ørrettyngelforskningen.

Referat

* «Årets siste kommunestyre er historie. Dei folkevalde kran gla litt, lo litt og vedtok mykje. Og det aller meste blei vedteke samrøystes.»

Bø Blad med samvittighetsfullt referat fra kommunestyresalen i Bø kommune i Telemark.

Nationen arbeider etter Vær varsom-plakatens regler for god presseskikk. Den som mener seg rammet av urettmessig avisomtale bes ta kontakt med redaksjonen. Pressens Faglige Utvalg (PFU) er et klageorgan som behandler klager mot pressen i presseetiske spørsmål. PFU holder til i Oslo, tlf.: 22 40 50 40. E-post: pfu@presse.no

Nyttårsaftnen på nytt

DAGENS GJEST

Jeg sier Michael Nostradamus. Du tenker horoskop og dystre framtidsutsikter. Det er nyttårsaftnen og blanke ark. Igjen.

«Kanskje har du allerede foretatt en del forandringer i din livsstil, men det vil nok skje enda flere endringer i 2011, og noen av dem vil komme på grunn av omstendigheter utenfor din kontroll». Huttetu. Årets siste nummer av ukebladet Hjemmet ligger i fanget mitt. I år som i fjor har redaksjonen invitert den engelske astrologen Penny Thornton til å sette opp årshoroskopet. Ingen trenger dette vitamintilskuddet mer enn skytten.

Det er i arbeid og økonomi at utsiktene er best. «Jeg kan garantere deg at du vil bli sett på som en stjerne», skriver hun. Skytten, det vil si meg, beskrives som en kreativ og eventyrlysten sjel, og i tiåret som kommer, vil min evne til å sette nye ting ut i livet være aldeles uslåelig. Fantastisk. Penny er jenta si som vet å avslutte et ildrødt årsregnskap med noen oppmuntrende ord. Framgangen skal ifølge stjerne være rett rundt hjørnet, selv om det kan være vanskelig «å få

folk til å legge penger på bordet selv om de sier vil støtte deg». Penny leser meg som en åpen bok.

Kjærligheten, et annet av skyttens mange katastrofeområder, er viet et helt avsnitt. Er du skytte kan du på skytters vis allerede nå annonsere for dine nærmeste at kjærlighetslivet ditt vil se helt annerledes ut mot slutten av 2011. Viktige datoer til neste år er den 15. juni, den 25. november og den 10. desember. Det er da skytten skal treffe nok en tilkommende, selv om omstendighetene da som ellers sikkert vil være de verst tenkelige.

Penny Thornton var prinsesse Dianas personlige astrolog og skal ha skrevet boken «From Diana with Love». Formell kompetanse utover dette er ikke opplyst. Jeg studerer derfor bildene av henne ganske inngående. Hun ser urovekkende alminnelig ut. Over flere sider sitter eller står hun, alltid stirrende rett mot deg, eller rettere sagt; gjennom deg. Noen mennesker er slik innrettet at de fanger deg med øynene. Før du har fått snublet deg gjennom den første introduksjonen, vet de allerede hvem du er, hvor du kommer fra og ikke minst; hvor du skal ende.

Sjur Harby

Sjur Harby er arkeolog og skribent

HOROSKOP

«Visst skurrer det. Hele akademikerne i meg protesterer. Men i noen korte øyeblikk har tiden likevel stoppet opp.»

Det siste er verst og jeg takker skjebnen for at jeg ikke skal ha henne til bords i kveld.

Et horoskop handler om tid. Om dager som skal komme. Selvfølgelig kimser du av damer som Penny Thornton. For hvem er nå dette mennesket når det kommer til stykket? Egentlig er hun utdannet ballettdanser, står det. Hun har arbeidet ved Royal Opera House i London, men etter at strutteskjørtet ble lagt på hylla, har hun livnært seg ved å levere horoskoper til blader og magasiner over hele verden. Noe skal en jo leve av, tenker jeg.

Visst skurrer det. Hele akademikerne i meg protesterer. Men i noen korte øyeblikk har tiden likevel stoppet opp. Uten plan har jeg reflektert over livet, over enkelthendelser, sammenhenger og over meningen med det hele. Et horoskop er ingen fasit og det trosser alle vitenskapelige sannheter. «De neste seks månedene vil du oppdage hvor desembers utvikling har ført deg hen, eller så ser du en sammenheng mellom nåtiden det som skjedde da», skriver hun.

Det er vel ved de tider vi skriver den 15. juni.